

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף תקציבים

26 פברואר 2026

החלת אופק חדש בגני ילדים מוכרים

רקע

- תכנית אופק חדש הוחלה על מוסדות החינוך הרשמיים החל משנת 2008, ויושמה באופן הדרגתי עד שנת 2013. הרפורמה נועדה לשפר את מערכת החינוך באמצעות שיפור איכות ההוראה בבתי הספר וגני ילדים דרך קידום לימודים אקדמאיים של עובדי ההוראה, לצד הרחבת שבוע העבודה.
- בשנת 2019 בעקבות עתירה שהוגשה על ידי הורים ובעלויות חינוך של מוסדות חינוך מיוחד וזאת בשל פרשנות לחוק חינוך מיוחד, הוקמה ועדה שבעקבות מסקנותיה התחייבה המדינה להשוות את משאבי ההוראה של תלמידים בחינוך המיוחד (גם במוסדות מוכרים) לתלמידי החינוך הרשמי על ידי החלת תנאי אופק חדש גם בבתי הספר וגני ילדים מוכרים בחינוך המיוחד, בהתאם לעמידה בתנאים.
- בתקופה האחרונה עולות דרישות פוליטיות להגדלת התקציבים המועברים לגנים בחינוך המוכר באמצעות החלת "אופק חדש" גם בגני ילדים מוכרים (שאינם חינוך מיוחד). מסמך זה יפרט את התשתית העובדתית שהונחה לפתחנו עד כה. יצוין כי מדובר בנתונים חלקיים שהוצגו לנו במסגרת ישיבות עם משרד החינוך.
- בהקשר זה יש להזכיר שינוי משמעותי נוסף שנעשה בשנה החולפת לתוספת תקציב לגנים במוכר. בתאריך 1 ביולי 2025 התקבלה החלטת ממשלה מס' 3191 במסגרתה הוחלט להעלות את הותק הנורמטיבי המתקצב של גננות בחינוך המוכר מ-12 ל-16. כמו כן, ההחלטה קבעה את התנאים הבאים ליישום –
 - משרד החינוך יפעל לפתיחת תיקים מקוונים לכלל גננות המוכרות בחינוך הרגיל במהלך הדרגתי שיימשך עד לפתיחת שנת הלימודים תשפ"ז.
 - ככל שיימצא כי הקביעה בדבר ותק של 16 שנים חורגת מהממוצע בפועל, יבוצע קיזוז רטרואקטיבי לבעלויות החינוך, כך שהתקצוב יותאם לממוצע הותק המעודכן.
 - ככל שלא יושלם תיקוף של נתוני ותק לכלל הפחות לגבי 85% מהגנים המוכרים ולא יתאפשר תיקוף נתוני הגננות עד תחילת שנת הלימודים תשפ"ז, יעודכן הותק הממוצע במודל הנורמטיבי חזרה ל-12 שנים ויבוצע קיזוז רטרואקטיבי לכלל הבעלויות בהתאם.

תשתית נתונים קיימת – נכון לתאריך 22/02/2026 כפי שהוצע לנו על ידי משרד החינוך

- על פי נתוני משרד החינוך ישנם 6,000 גני ילדים בחינוך המוכר הרגיל.
- גנים אלו נמצאים בבעלותן של כ-1,200 בעלויות שונות.
- הערכת משרד החינוך כי מספר הגננות המועסקות בגנים אלו עומד על כ-9,000.
- החל מספטמבר 2025 החל משרד החינוך בתהליך אל מול הבעלויות לצורך פתיחת התיקים ופתח ממשקים ייעודיים לנושא תוך מתן הדרכות והסברה לבעלויות.
- עד כה, מתוך 1,200 בעלויות 57 החלו בהליך פתיחת ועדכון תיקי ההוראה עבור הגננות המועסקות על ידן. מדובר בשיעור של כ-5% מסך הבעלויות.
- באשר למספר הגננות המדווחות, עד כה נמצאים ברשות משרד החינוך דיווחים של כ-1,400 גננות המהוות כ-15% מסך הגננות.

- גורמי המקצוע במשרד החינוך הבהירו במהלך הפגישה כי אין בהכרח מדובר בנתונים עדכניים של הגננות וכי ההצגה נוגעת רק לתיאור מספר תיקי ההוראה הקיימים במערכות משרד החינוך ולא טיב הנתונים עצמם ומועד העדכון שלהם.
- לעניין הותק הממוצע ופילוח ההשכלה של נתוני הגננות הקיימים ברשות משרד החינוך נאמר כי טרם בוצעה על ידם הבדיקה האמורה ועל כן בשלב זה לא הוצגו נתונים בנושא.
- כמו כן, נמסר מגורמי המקצוע במשרד החינוך כי בחודשים האחרונים נעשים מאמצים משמעותיים לעודד את הבעלויות להשלים את הדיווחים זאת בנוסף לתמריץ הכלכלי המובנה הקיים בהחלטת ממשלה 3191. לטענת גורמי המקצוע הסיבה לכמות הדיווחים המועטה בשלב זה של השנה נובעת מחשש שהועבר אליהם על ידי הבעלויות שברגע שתיקי ההוראה המעודכנים ישוקפו באופן ברור לגננות הדבר עלול להביא לתביעות עתידיות בגין הלנות שכר שבוצעו בעבר ויחשוף את הבעלויות לחבויות שכר משמעותיות אל מול הגננות.

צעדים להמשך

- יצוין כי בשלב זה טרם הוצג לנו הצורך או קיומו של כשל כלכלי נקודתי המצדיק מהלך משמעותי לתוספות תקציביות לגנים במוכר. נוסף לכך, לאור האמור לעיל ובפרט בשל תשתית הנתונים הרעועה והטענות בדבר החשש הכבד להלנות שכר מתמשכות, כפי שהוצג על ידי משרד החינוך, נראה כי אין מקום בעת זו לקדם מהלך זה.
- ככל ובעתיד תתבסס תשתית נתונים עובדתית וכן יוצג הצורך המקצועי, יהיה צורך לפעול בהתאם למתווה סדור ותחת יישום תנאים ברורים, ביניהם:
- קבלת החלטת ממשלה והעמדת מקור תקציבי תואם.
 - תיקון תקנות מוסדות מוכרים.
 - פרסום חוזר מנכ"ל על ידי משרד החינוך לרבות התייחסות לבעלויות וגני ילדים בהן לא כל הגננות עומדות בתנאי הכניסה לתכנית.
 - דיווח על ידי הבעלויות של כלל הגננות בגני הילדים.
 - בדיקה פרטנית על ידי משרד החינוך עבור עמידת כל גננת בתנאי הכניסה, תוך בחינת תנאי האקדמיזציה.
 - קביעת הדרגה האישית על ידי משרד החינוך של כל גננת העומדת בתנאים.
 - לאור טענות גורמי המקצוע בדבר הלנות השכר הקיימות יש לוודא הקמת מנגנון פיקוח, בקרה וסנקציות שיבטיח שהתקציב יועבר ישירות לגננות.